

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო
უნივერსიტეტი
კლასიკური ფილოლოგიის, პიზანტიისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტი

პროგრამა „ლოგოსი“

პუბლიკაციები და ლონისძიებები კლასიკური ფილოლოგიის,
პიზანტიისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის სფეროში

თბილისი

2012

M N H M O S U N H

Studia Graeca et Latina
Opera discipulorum universitatis

2009-2011
№ 4



Tbilisi

მ ნ ე მ ო ს ი ნ ე

სტუდენტთა შრომები
ელინოლოგიასა და ლათინისტიკაში

2009-2011
№ 4



თბილისი

რედაქტორი

მაია დანელია, ფილ. დოქტ.

სარედაქციო კოლეგია:

ქეთევან აბესაძე, ასისტ. პროფ. (მოწვეული)
იამზე გაგუა, ასოც. პროფ.
ირინე დარჩია, ასოც. პროფ.
თინა დოლიძე, ასოც. პროფ.
მაგდა მჭედლიძე, ასოც. პროფ. (მოწვეული)
რუსუდან ცანავა, ასოც. პროფ.
სოფიო შამანიძი, ასოც. პროფ.

სტუდენტთა წარმომადგენლობა რედკოლეგიაში:

თეონა გელაშვილი, მაგისტრანტი
მაია კილაძე, მაგისტრანტი (ტექნიკური რედაქტორი)
გიორგი უგულავა, დოქტორანტი

პროექტის იდეა ასოც. პროფ. რ. ცანავასი

© პროგრამა „ლოგოსი“
ილია ჭავჭავაძის გამზირი 13
თბილისი 0179
ტელ. 2 25-02-58, ფაქსი 2 22-11-81
ელ. ფოსტა institute@greekstudies-tsu.ge

ISBN 978-9941-437-19-9

რედაქციისაგან

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის ინსტიტუტის პერიოდულ კრებულში – **მნემოსინე** იბეჭდება სტუდენტთა სამეცნიერო შრომები კლასიკური ფილოლოგიის, ბიზანტინისტიკისა და ნეოგრეცისტიკის დარგებში, ასევე – თარგმანები ძველი ბერძნული, ლათინური და ახალი ბერძნული ენებიდან.

სამეცნიერო შრომები სარედაქციო კოლეგიის მიერ შეირჩევა სტუდენტთა სამეცნიერო კონფერენციებზე წარმოდგენილი მოხსენებებიდან. იბეჭდება აგრეთვე პროფესორ-მასწავლებლებთან თანამშრომლობით შესრულებული სტუდენტთა გამოკვლევებიც. თარგმანები მიიღება დარგის სპეციალისტთა წარდგინებით.

კრებულში ადგილი ეთმობა სტუდენტური ცხოვრებისა და შემოქმედებითი საქმიანობის ამსახველ ქრონიკებსაც.



შინაარსი

სამეცნიერო პიგანი 2009

ლია გორდეზიანი (ტულუზის უნივერსიტეტი)

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი

თვითკრიტიკულობის ფენომენი პომეროსის პერსონაჟები 12

სალომე გოძელანძე

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. ლ. ალექსიძე

დროის გენეზის (ავგუსტინეს მიხედვით) 18

ეკატერინე კვირკველია

ხელმძღვანელი: ასისტ. პროფ. ქ. აბესაძე

GENETIVUS ABSOLUTUS-ის გადმოცემა ახალი აღთამის ქართულ რედაქციებში
(იოანეს სახარების მიხედვით) 22

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი

რომის იმპერია და ამერიკის ზესახელმიწოდებელი 26

თამარ ჭალიაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. რ. ცანავა

დემოტის კულტის ერთი ასპექტი 34

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი

ქართული უსრიალი და პერძეული PUROS-ის ურთიერთობიმართვებისათვის 40

სამეცნიერო პიგანი 2010

თამარ ადამია

ხელმძღვანელები: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე, ფილ. მეცნ. დოქტ. თ. ოთხმეზური

პერძეული და ქართული პალეოგრაფიის კვლევის მეთოდოლოგიათა

ურთიერთობიმართვებისათვის 45

რატი ამაშუკელი

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. კანდ. ზ. კვიციანი

ტანსაცმელთან დაკავშირებული ნივთები ახ. ნ. I-III სს-ის კოლეების სამარხეული

კომალექსებიდან (ფიგულათა ტიპოლოგიური კლასიფიკაცია) 59

თეონა გელაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე

გრიგორი ღვთისეთის ფიზიკურის 38-ე სიცყვის ქვეშ ქართული თარგმანები 64

ლია გორდეზიანი (ტულუზის უნივერსიტეტი)

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი

ამიტიტონის სახის ტრანსფორმაციისათვის მხატვრულ ლიტერატურაში

ანთიკურობიდან თანამედროვეობამდე 70

მაია დანელია

ხელმძღვანელები: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი, ასოც. პროფ. რ. ცანავა

ომის თემასთან დაკავშირებული ზოგიერთი პასაზის ინტერპრეტაციისათვის

ვალერიუს ფლაკუსის „არგონავტიკაში“ 79

დავით დარეჯანაშვილი

ხელმძღვანელი: პროფ. ზ. კვიციანი
დედოფლის მინდვრის სატაძრო კომალექსი 88

გია პოპიაშვილი

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ. გ. გრიგოლია
პომავუსის ლეგიონები ალაზნის სანაპიროზე 93

ნანა ტოხვაძე

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. ს. შამანიძი
1974 წლის პირველი ტრაგედიის გამოძახილი კოსტას მონტისის პოეზიაში 103

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
ათენის დემოკრატიის გაკვეთილები და მისი თანამედროვე პარალელები 117

ნინო ქობალია

ხელმძღვანელი: პროფ. ვ. ლიჩელი
გვიანანტიკური ხანის მინის ნაწარმი ყულევიდან 133

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
L, M, N საფიქსირებელი და გორგოლი ცინაპერძეული ფორმატივები
პომეროსთან და მათი შესაძლო პარალელები ქართველურ ენებში 139

სამეცნიერო პიებანი 2011

ქეთევან ამირხანაშვილი

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ. მ. ჩარკვიანი
ისტორიული კოლეგიასა და იპარის ტირიტორიაზე გამოვლენილ პერძეულ
ღვთაებათა გამოსახულებები
(არეოლოგიური და ცერილობითი ცყაროების შეჯერება) 147

ეკატერინე კვირკველია, რუსუდან თამაზაშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. რ. ცანავა
მარკუს ტულიუს ციცელი „სახელმწიფო შესახებ“
(ანალიტიკური თარგმანი | ნიგნის მიხედვით) 159

თამარ ლეუჟავა

ხელმძღვანელი: ისტ. მეცნ. დოქტ., პროფ. დ. ახვლედიანი
ვანის ნაქანისარზე აღმოჩენილი კრამიტის პერძეულწარმოების დამდები 165

ნინო მლებრიშვილი

ხელმძღვანელი: ასოც. პროფ. მ. მჭედლიძე
თეოდორე აბუკურას ცხოვრებასა და შემოქმედებასთან დაკავშირებული
პროგლემური საკითხებისათვის 169

მარინა ნაზარეტიანი

ხელმძღვანელი: ფილ. დოქტ. ს. ბერიკაშვილი
გრამატიკული შეცდომები ახალი პერძეული ენის სწავლებისას 174

ელინა პოპოვა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
შესპაირის „ჰამლეტის“ მიმართებისათვის ესძილეს „ორესტეასთან“ 180

გიორგი უგულავა

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
„ხალხი მეცნიერების თუ მეცნიერებასთან“ პომეროსის ეპოსის მიხედვით 188

ირინე წიკლაური

ხელმძღვანელი: ასისტ. პროფ. თ. აფციაური
საჭება და მსგავსება გრიგოლ ნოსელის მოძღვრებაში..... 200

ირინე ჭოლოშვილი

ხელმძღვანელი: სრული პროფ. რ. გორდეზიანი
ღმერთების ენა ჰომეროსთან 209

თარგმანები**თეოკრიტოს სირაკუზელი**

იდილია II 216
იდილია XXVII 220
იდილია XIX 223
იდილია XV 223

ძველბერძნულიდან თარგმნა ქეთევან ნიჟარაძემ

ტიტუს ლივიუსი

„თხობათა წიგნები დასაბამითგან ეალაქისა“ 228
ლათინურიდან თარგმნა გიორგი უგულავაშ

ჩეზარე პავეზე

ტალღის ძაფი 236
ღმერთები 240

იტალიურიდან თარგმნა ნიკოლოზ შამუგიაშ

გალაკტიონ ტაბიძე 242
იტალიურად თარგმნა ნიკოლოზ შამუგიაშ

ნიკოს კაზანძაკისი

ძრისტე კვლავ ჯვარს ეცმის 243
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა სალომე სეხნიაშვილმა

ანდონის სამარაკისი

მზე აცხუნებდა... 256
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ძერა მხედარი 260
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ერთ სასაზღვრო სადგურზე 263
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

ერთი ღამე... 266
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მარიტა მამუკაშვილმა

მიხალის განასი

გოგოძარი და ცყნარი 269
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მერი გეჯაძემ

კიკი დიმულა 271
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა თათია მთვარელიძემ

კოსტას მონტისი 280
ახალი ბერძნულიდან თარგმნა მაია კილაძემ

მეცნიერული მემკვიდრეობა

გრიგოლ წერეთელი

პერძნული ნადიმები	285
რუსულიდან თარგმნა ნანა ტონიამ	

მიხაელ ფონ ალბრეხტი

კეისარი და სიტყვის ქალა	296
გერმანულიდან თარგმნა მაია დანელიამ	

რისმაგ გორდეზიანი

კომარზიციური ორგანიზაციის პრიცეპისათვის	
ოვიდიუსის „მეტამორფოზებში“	307
გერმანულიდან თარგმნა ეკატერინე კვირკველიამ	

რისმაგ გორდეზიანი

ეპიკური ჟანრის განვითარების ტენდენციებისათვის პრიცეპისათვის	
(I-II საუკუნეები)	313
გერმანულიდან თარგმნა ეკატერინე კვირკველიამ	

კლაუდიო მორესკინი, ენრიკო ნორელი

პერმას მცყენები	318
ფრანგულიდან თარგმნა მაგდა მჭედლიძემ	

საუბრები უცხოელ სტუმრებთან

ინტერვიუ მიხაელ ფონ ალბრეხტთან	324
ინტერვიუ ანეგრეტ პლონტკე-ლიუნგთან	328

სასარგებლო პმულები	332
--------------------------	-----

CONTENTS (შინაარსი ინგლისურ ენაზე).....	335
---	-----